

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

P O L I T I K A I H E T I L A P.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 árengedményben részeselek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: DR. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA

Korhadt oszlopok.

(K.) A megváltozott viszonyok új berendezést követelnek. Amint az ötven év előtt élt gárda ma már nem tudna az ő régi, avult gazdasági eszközeivel gazdálkodni, épúgy a nemzet életében beállott változások rendszerint maguk után vonják az intézmények és alkotások változását is. A régi intézmények elavulnak, az azokat tartó oszlopok elkorhadnak és időközönként beáll a rekonstrukció szükségessége.

Igy van ez a közös bank intézményével is. Annak idején jobb híján a kiegyezés megteremtői megcsinálták a közös bankot, de mint látjuk, nem volt felesleges az óvatosság, hogy a törvénybe belevették a magyar nemzetnek az önálló bankhoz való jogát. Az a pár évtized, amely óta a közös bank tennáll, ép elegendő volt arra, hogy meggyőzze a magyar nemzetet arról, hogy a közös bank soha sem állott a speciális magyar érdekek szolgálatára, ellenben mindig ott láttuk általunk nagyra növelt erejét és hatalmat titogtatni Ausztria mellett.

A közös bankot fenntartó oszlopok korhadásnak indultak. A rekonstrukciót egyedül akarjuk megcsinálni, de akként, hogy az önálló bank alapját megvetjük s ez által megtestszük az első lépést az ország gazdasági függetlenségéhez. A közös bank elavult intézményét többé fenntartanunk nem szabad, mert Magyarország belső viszonyai a lefolyt idő alatt annyira megváltoztak, hogy visszatérni arra a régi utra, ahonnan negyven év előtt elindultunk, egyenlő volna az ország közgazdasági állapotának félszázaddal való visszafejődésével. Az ország szinte érzi a változás szükségességét, mert a közös bank félelmetes nyomást gyakorolt a magyar pénzpiacra. Erőtörésainknak tárházát lakat alatt tartotta; az európai pénzpiacra csak annyiban lehetett érvényesülnünk, amennyiben a közös bank megengedte. És mégis ennek a közös banknak fenntartása sokszor mily súlyos áldozatokat rótt a nemzetre.

A nemzet szemé kinyílt. Észrevette a viszonyok megváltozását, amelyben neki is más szerepet kell átvenni. Az önálló jegybank érdekében az egész ország megmozdult s ma már alig van választókerület, amely ebben a kérdésben nem nyíltkozott volna. És nincsen egyetlen kerület, amely másképp határozott volna, minthogy feliratot intéz az országgyűléshez, hogy követelje az önálló bank felállítását a közös bank szabadalmának lejáta idejére.

Ausztriában már is ideges kezd lenni a hangulat. Az osztrák politika természetesen önszántából soha sem járulna Magyarország gazdasági emancipációjához s minden alkalmat megragad, hogy a közös bank korhadt oszlopait a roskadástól megvédje. A bécsi tanácskozások végcélja egyedül ennek a közös intézménynek a megmentése s bizony sajnos, hogy közülük is akadnak, akik tartva a meddő küzdelemtől, készek volnának a nemzet eme jogos aspirációjáról lemondani holmi csillogó, értéktelen engedmények fejében.

Csak hogy a függetlenségi párt, mint az ország ez idő szerinti többsége, nem engedhet. Igéretekkel többé be nem érheti és a szeptember 28.-án megnyíló országgyűlésen ki nem terhet azon erkölcsi obligó alól, hogy a bankkérdést dülőre ne vigye. Gondoljuk azt is, hogy a függetlenségi pártnak ez a szilárd állásfoglalása a kormány lemondását fogja maga után vonni, de az ország többé nem törődik a koalíciós kormánnyal, amely egyébként is nagyon magán viselte származásának anyajegyeit.

Az új kormány nem alakulhat meg a függetlenségi párt nélkül. Sőt egyedül ez a párt van ez idő szerint hivatva kormányt alakítani, mint az országgyűlési pártok abszolút többsége. És a függetlenségi párt nem vállalhat kormányt a jegybank kérdésének rendezése nélkül. Ha a koalíciós kormány is egyértelműleg erre az álláspontra helyezkedett volna, már régen rendbe jöhetünk volna. Hiányzott az egyetértés bennünk s Bécsben azt hitték, hogy az ország hangulata is ilyen vegyes, s így még van remény a közös bank korhadt oszlopainak megújítására.

Meg kell mutatni bátran, szilárdan, hogy a hangulat itt sem nem vegyes, sem nem közös bankos. Itt nem bank csoport áll szemben a közös bankkal trahkáló érdekeltiséggel, de itt az egész ország követeli azt, amihez a törvénynél fogva is jussa van. Meg kell mutatni, hogy többé nem lehet intézményeket létesíteni sine nobis de nobis.

Szüretünk hajdan és most.

Írta: Jaross Ferenc.

A főgimnáziumban Füssy Tamás földrajzból azt tanultam, hogy: Léva mezőváros, amelynek határában sok bor terem. Lakóinak száma: 4500. Van régi vára és sok csizmadiaja.

És a tudományt persze majdnem 50 évvel szelet szivtam magamba. Ha a tudós író még elne és földrajzból új kiadást rendezne: Léváról ma — azt hiszem —

többet is írhatna; de azt meg okvetlenül ki kellene hagynia, hogy nálunk sok bor terem s hogy sok a csizmadia; mert szőlőink nagy részét tönkretette az amerikai bugár, — csizmadiaink számát pedig természetesen leaszottta a divat és a szegénység.

A divat csizma helyett tarka-barka cipőt rakott az emberek lábára; a szegénység is lehozta a csizmát sok ember lábáról, de cipőt nem birt helyette adni. Ezek mezitláb járnak.

A multra nézve igaz volt a boldogult írónak. Lévának egykor 600 holdat tevő szőlőiben, amelyeknek jelenleg több mint kétharmada parlag vagy szántóföld, — valaha annyi bor termett, hogy örült a gazda, ha akadt ember, aki segített neki a termését elfogyasztani. A hajléka előtt vagy a szőlőjében dolgoztatva leste: mikor téved arra velaki, akit vendégnek csiphet meg.

Nem volt még akkor fogyasztási és más eféle cifra adó, amely a borivást terhelte volna; meg a drága napzám sem gátolta a szőlő művelését. És a szőlőnek számtalan betegsége sem vette el a gazda kedvét!

Ami termett, el is fogyott. Ha új korában nem, hát megmaradt ó-nak. Habár a lévaiak mindig legjobban szerették a karcos, új bort. Erre szokták volt mordergatni: Ugy e, sógor, jó bor!

Nálunk a szőlő 30—40 év előtt úgy termett, mint a konyó. Kevés fáradtsággal és még kevesebb kiadás mellett — hacsak valamelyes elemi csapás nem érte, ami ritkán esett meg, — többnyire bő szüret jutalmazta a gazdána csekély munkáját.

És a szüret a város összes lakosságának 3—4 hétig tartó kedves és vidám ünnepe volt, amely idő alatt a város kihaltak látszott; az utcák és a házak kongtak az ürességtől, mert minden épkező és lábú ember — kezdve a csacsemőtől a legmagasabb koru agdig — a szüretet a szőlőhegyeken töltötte.

Mielőtt a szüret elkezdődött volna, a gondos háziasszony a hajlékon kívül és belül alapos takarítást vitt végbe, mintha csakugyan valami kiváló ünnepre készülne.

Azt tartották, hogy névnapra és szüretre nem dukál a meghívás és nem is volt szokásban; mert tényleg rendszeren csak ezen szavakkal történt az értesítés: Holnap szüretelünk! — Vagy: Becsés tudomására adom, hogy a szüretet ma kezdjük meg. Még azt sem tettek hozzá, hogy: Legyen szerencsénk! De fölösleges is lett volna. Szívesen láttak ott mindenkit.

Szedőkről és puttonhordozókról nem kellett gondoskodni; hiszen megjelent a szüreten az egész rokonság; még a komáéknak sem volt szabad hiányoznia; sőt még a szomszédok is elmentek egymásnak segíteni. Ezekből azután bőven jutott ember mindenre.

A hegyeken nap-nap után vigan zengett a dal; csapongott a jó kedv; durrogott a számtalan pisztoly és puská; közbe-közbe megszólalt egy-egy mossár is, amely az ágyú dőléseit pótolta.

A gazda többnyire a hajlék közelében szorgoskodott. Előkészítette a hordókat és az új borhoz szükséges egyéb eszközöket, rendbehozta a prélist s eközben a falra vagy az ajóra szorgalmasan felrótta erős, álló vonásokkal a leszedett puttonok számát, mert ebből biztosan kikalkulálhatta, hogy mennyi bora lesz. Négy putton kellett egy akóra. Ezenkívül kiváló gondja volt a gaz-

dának arra is, hogy valami érdemes ember el ne menjen hajléka előtt anélkül, hogy őt vagy a hajlék előtt vagy annak oldalán felterített és ennivalóval a rogyásig megrakott, hosszú asztalához meghívja. Az volt a legnagyobb öröme, ha asztalától soha sem fogyott el a vendég.

A háziasszonynak is fontos szerep jutott szüretkor. Az ő teendője volt kiválogatni az állanivaló szőlőt. A vén díófa alatt rögtönzött tűzhelyen a katlanban és óriási fazekakban, — amelyeket most már nem is készítenek, — ő főzte a gulyást s egyéb ételeket. Közben-közben, hacsak szerit ejthette, a vendégekhez sietett, hogy a legszívesebb kínálattal kedveskedjék nekik.

A szomszédos falvaknak összes vályogvető cigányai 10—14 kisebb-nagyobb bandává tömörülve jöttek be szüretkor Lévára. Néha egy hónapig nem is látták faujukat. Nappal hajlékról-hajlékra járva muzsikáltak. Éjszaka pedig valamelyik módosabb gazdánál akadt dolguk, akinél a fiatalság táncra penderült.

Elérkezvén az ebéd ideje, az öregebbek az asztalnál foglaltak helyet. A többiek leheveredtek a füves aljba és ott pajzánkodva fagyaszították el a jóízű eledelüket. A szüreti étlap rendszerint a következő volt: gulyás, káposzta, ludaskása libamájjal, bárány sült, lúd- és kacspacseuye és a kalácsok sok- és különféle faja.

Tudok esetet, nem is egyet, de sokat, hogy szüreten egyes családoknál két bárány, 8—12 sült lúd is elfogyott. Nemcsak a város, de a vidék szegényei is rajként lepték el szüretkor a szőlőhegyeket és nem akadt gazda, aki tarisznyájuk tartalmát valami ennivalóval ne szaporította volna meg.

A lakomának is bellő etkezés után:

Oszlott a társaság,
Az ebédnek vége.
Ujra daltól hangzott
A hegyek vidéke.
Ujra nekiesetek
A termő tőkének
És mig fosztogatták:
Tréfáltak, meséltek.

Este szebbnél szebb tűzijátékok gyönyörödtették a messze tájékat és kigyújtak a pászortűzek is; megzámálhatatlan égő fa- és venyigerakás világította meg a hegyeket. A fiatalság a pászortűzek köré gyűlt és ha nem akadt cigány, nál mellett táncolt vagy társasjátékokkal szórakozott.

Még éjjel se pihent a munka. A napközben leszedett szőlőt többnyire lábbal taposva dolgozták ki a kádakban és hor-dókba szűrték a mustot.

Rövid vonásokban ilyen volt a mi szüretünk hajdan. Soraimból ráismerhetnek a régi szüretre, akiknek volt részük benne.

Egy francia orvos szerint az embert 1200-féle betegség érheti. Nagy mondás. De kénytelen vagyok elhinni, mert az ellenkezőjét nem vagyok képes bebizonyítani. Ha az az orvos sokat mondott: lelke rajta. Ha pedig keveset: az a mi szerencsénk, mert nem kell annyit rettegnünk a betegségek sokaságától.

De azt még sehol sem láttam megírva vagy kinyomatva, hogy a szőlőnek tulajdonképpen hány betegsége van?

Engem ugyan nem érint közelebről és közvetlenül ez a fontos kérdés, mert csak 15 szőlőtökét gondozok az udvaromban, amelyek közül — habár még csupán három évesek — négy szintén fogott már valami ismeretlen nyavalyát, — de mégis szeretném tudni: vajjon vége lesz-e egykor a szőlőinkben tapasztalható iszonyu pusztításnak és megéleke még Léván egy valódi szüretet? Aligha.

Jó időben gyakran kijárok a szőlők közé és fájó szívvel szemlelem a sok százra menő bedűlt pincét és hajlékot. Ott, ahol valamikor bőven termő tőkét láttam, ma satnya bab, kukorica, krumpli, árpa s egyéb növény vagy gáz-gáz ültötte fel a nyáját. És ha helyel-közel szemembe ötlök egy-egy bekarózott szőlő, abban is búsan áll a karó és sajnálkozva nézi le a melléje kötött hitvány vesszőket. Szóba állok a szőlőkben itt-ott foglalatokos emberekkel és ilyenkor hossza-vege nincs a tömördek panasznak.

És ha látom ma a hegyeken görcsös bot mellett csoszogni a szőlőcsoszókat, a beteg szőlőknek szomorú alakjait, akiket többnyire a rokkantak gardájából emelnek ezen tisztos hivatalra s akik madárijesztőnek elég alkalmasak, de tolvajt fogni képtelenek, — önkéntlenül eszembe jutnak a régi, erőteljes és ügyes pásztorok. Ezek valamikor puskával vállukon büszken kerültek a hegyet. De meg is becsülték őket a gazdák. Szüret alkalmával, amikor hajlékról-hajlékra jártak és mindenütt egy-két puskalövés után bő szüretet kívántak a gazdának, — ez délelőtt a kis katlanban főzött szilva, szeder- vagy egyéb pálinkával, delután pedig borral kínálta meg a pászort. Ha tiz torka lett volna, még akkor is képtelen volt a sok, szívesen nyújtott szeszeset azonnal elfogyasztani. A magával hordott pintes üvegekbe a pálinkát, a nyakában lógó kulacsba

pedig a bort öntögette össze és a kosarába gyűjtötte az elemőziát. Ezekon kívül a gazda még néhány krajcárt is nyomott a pászort markába — puskaporra.

Annyi jóban részesültek a pásztorok, hogy hosszú ideig nem volt gondjuk élelemre.

Ha Noé apánk sejtette volna, hogy idővel az áldott venyige, amelynek terméséből ő szűrte az első bort, annyi veszedelemnek lesz majdan kitéve, — bizonyára lemondott volna a bor élvezetéről és nem hagyta volna reánk ezt az örökséget.

És mit mondják a mostani szüretéről?

Kipusztult a szőlő, megszánt a szüret.

No, nem egészen úgy áll a dolog: de annyi igaz, hogy a mostani szüret csak halavány árnyéka a réginek.

Ha beérik a szőlő, a legtöbb gazda családjával egy-két fogadott emberrel szomorúan kiballag a szőlőjébe s ott a legnagyobb csendben leszedik a termést. Az összes hegyeken 3-4 napig tart ez a szüret s ezen idő alatt is olyan némák a hegyek, mintha nem is szüret volna rajtuk, hanem halotti tor.

Nem hallani a hegyeken sem dalt, sem zenét. Még a puskapor is elfogyott. A városnak 9 ezeret meghaladó lakosságából a szüretre alig 2—300 ember bír tudomással.

A mostani néma szüretnek jellemzésére szolgálhat az is, hogy valamikor az elemi iskolákban 2—3, a gimnáziumban pedig egy hétig tartott a szüreti szünet, amely ma egy napra zsugorodott össze s még ez is soknak bizonyult. Csupán a régi jó idők emlékére adják a tanulóknak ezt az egy napot is. Minek pásztorok a szorgalmi időt, — hiszen a legtöbb tanuló nem is láthat szüretet!

És vajjon ki veheti zo on, ha a szőlőgazda szüretkor nem fogdossa terített asztala mellé a vendégeket? Én nem. Ellenkezőleg. Őszinte részvétellel vagyok mindenki iránt, akinek szőlője van. Kora tavaszról őszig annyi hivatalos és kártekonny végiglepi el nagy gonddal és sok kiadással ápoli tőkét, hogy mire a szüret elérkezik, a legtöbb szőlőbirtokos — amint ezt az ősi szüret is sajnósan bizonyítja, — még levelet sem szedhet azokról.

Szőlőink pusztulása és a meglevőknek a sokféle szőlőbetegsége által való fenyegetése miatt oda jutottunk már, hogy a hajdani vig szüretet csak leirasokból és az öregek elbeszéléseiből fogjuk ismerni. És ha idők mután valaki elolvassa Lévy Józsefnek Szüretünk című költeményét, könnyen azt találja rá mondani, hogy: *Mese az csak!*

TÁRCA.

Szabó Lajos

— volt tanítóképzései igazgató emlékére. —

Hol csillag elvegyül a földdel,
Uj lét kél ott a tér felett;
Hová Te megpihenni tértél,
Áldásra hi a kegyelet.

Csendes sírod lesz édes szózat
És szeretet a lányzáva:
„Egy Isten van csak fenn az égben
S oltár is egy van: a haza”!

Ugy éltél itt, mint földi ember
S mint egy apostol távozáll;
Igdidet beszívja lelkiük
S nem úr feletté a halál.

Nyugodj békén s ne bánatson könnyünk,
Mely nekünk téged visszaad;
Csak ott van harmat, ahol napfény
És illatos virág fakad.

Czáró János.

A Földközi-tengeren.

(Fiumétől — Gibraltárig.)

Írta: Vértesi Károly.

As Adria-tengeren, habár ismételve
hajózk most végig, ismerős parti képeket

*) Az 1899.-évben a lévai tanítóképző-intézetben végzett s volt igazgatójuk sirjánál összegyűlt növendékek tíz éves találkozásuk alkalmából zenéjét szerezték és férfikarra írta: *Mendől Ernő*.

seholsem látok, hajónk annyira a tenger közepén jár. Ég és víz, semmi más, ameddig e'ér az ég alja, akár egy világtengeren. Csak az Oirantói-szorosnál leptek kissé elöttebe a partvidékek, kéklő hegyek, később, Szicília-sziget felé közeledve, Európa legmagasabb (3369 méter) tűzhányó hegye, az Etna bukkan fel. Sokáig látjuk a Cataniai-öböl fölött, Catania tartományának a tenger szélén lévő nevezetes, messzetekintő hegyének a lávaömlések által megnyújtott lejtőit, elhagyott ösvényei. Huszonöt évszáz alatt mintegy százszor bőmbőit, hanyt. A hitrege szerint Vulkan itt készítette Jupiter számára a villámkút. Az Etna városokat pusztított, emberéletet oltott ki, mikor szörta megaból a füsttel kavart tüzet. Egyszer (1183) tizenötezer, másszor (1669) huszezer, még másszor (1693) hatvanezer ember veszett el a féktelenkedésekor.

Az Etnának a XIX. században hét nagyobb kitörése volt. Férelmesen dübörgött a föld gyomra s csinált a nagy természet fenségek tűzijátékot, de ezélt az emberek nyaralót építenek a lejtőkre, felük, városok az olvasztó kemence közelében, 300,000 ember játsza a lámpa fényére gyülekező bogarak és tapadó lepkek szerepét. Láttuk a hegy felső részét hóval borítva, az óriási fákiya nem volt meggyújtva, kénes füstös-

lő nem tört elő, a föld belsejében lévő titkos erők elcsendesedtek. Békésen éltek körülötte az emberek.

A földrengések és vulkanikus kitörések sok embert pusztítottak el, minduntalan hallunk erről, legujabban is. Abban az időben, (1902. év májusában) mikor Martinique pusztulása volt, olvastam a pusztulásokrak egy szomorú statisztikáját, mely szerint a Vezuv 79-ik évi (Kr. u.) kitörése óta 651,600 ember lelta borzasztó halálát. Azt hiszem, hogy több az, amit nem tudunk, mint ami följegyzésekben van.

Víz szilén regényesen fekvő olasz városok vonják magukra a tekintetet. Reggiót és Messinát közelitjük meg. A látkép mind a két parton igen szép és egy összefüggő egészet képez, közepén a Tirrheni-tenger, az azurját visszatükröztető kék vízzel, mely itt szárazföld és sziget között három kilométernyire szorul össze.

A tengerek és tavak színváltozásának az okairól sokat vitatkoztak a természetbuvárok, de mégsem hozták tisztába azt, vajjon vegytani vagy élettani alapokra fektessék-e az okokat. Legujabban Aufses foglalkozik kísérletezéssel. Mi gyönyörködünk addig abban, amíg a víz az ég kék színét elnyeli, vagy a természettudós nyelve szerint: nem nyeli el.

Aszfaltjárdáink fejlesztése.

Javitómunka aszfaltjárdáinkon. El is kel rájuk. Itt-ott teljesen elkopott, kitordeit a burkoló anyag, aminek folytán esős időben elkátyusodnak a gyalogjárók. Az időközi építkezésekkel kapcsolatban szabályosan kialakult hársorok mellett földes részek maradtak, sokfelé az udvarokból kivetett csatornák rongálódtak meg. Mindezeket most kell megjavítani, kipótolni. Amennyiben efajta javítások és pótlások több éven át kimaradtak, azt reméljük, hogy a munkások nagyobb szabásúak lesznek, már csak a beton-alapok érdekében is. De megfontolandónak tartjuk, hogy nem volna e itt az ideje aszfaltjárdáink fejlesztésének. Úgy emlékezünk, hogy egy régi határozat szerint külön kerelmelés nélkül is tervbe vétetett összes utcáinkban a gyalogjáróknak záros határidőn belül a valamelyes modern módon való kiképzése. Amennyiben a faragott mészkövek helyett az aszfalt-rendszert fejlesztettük, most ezt folytatni kellene a külső tizedekben is — ha csak egyik oldalunkon is. Így várakozó állapotban van a Schöller- a Rakóczy- a Botka- a Zúgó-utca — mindmegannyi forgalmas külső-udvari utvonala. A mérnöki-gazdasági hivatalnak a szives figyelmébe ajánljuk továbbá a Flórián-terent át a Koháry-utca felé kikövezett gyalogjáró sírmas viszonyait. Az esős időszakok beálltakor itt mintha gyalogjáró nem is volna. Mert az uttestből nem emelkedik fel, s szélessége nem megfelelő. A téli fagyos időben egyenesen veszedelmes arra a járás; elején is a Mártonffy-utcai fordulónál, végén is a Szikla alatti, közepén is a Közútnál. Azt hiszük itt az ideje, hogy ezt az útszakaszt végleg rendezni kell. Fel kell emelni, a Kalvaria-domb felől jövő csapadék átvezetéséről gondoskodni, kelően kiszélesíteni (az Ordódy-fele pincenek kiséjűtésével) — ezek volnának itt a teendők. Egy egész városrésznek, a Hegyaljának, érdeke kívánja ezt. Az aszfaltnak helyt adandó mostani mészlappal azután a tér másik oldalán, a tűzoltó-torony előtt futó járdát lehetne megszervezni. Itt is tetemes emelés kell, hogy a varfalak felől lefutó víz és sár el ne lepje a gyalogjárót. Ezzel a munkálattal egyik közegészségesellene mizeriankat is megszüntethetünk. T. i. itt az uttesten belül a várfal fele, vásári kocsimegállóhely van. Az e révén fegyülemő trágya le alakjában iparkodik az uttesten át az utzáli csatornába, mi közben szennyezi az itt levő közútnak, melynek vizére vannak utalva a

Kalvaria- és Várdomb-sor lakói. Ezen a dologon — lehető sürgősen — akkor is változtatni kell, ha az itt ajánlott járdajavításra most nem kerülhet a sor. S amennyiben az említett városrész forgalmából egy jelentős hányad ezen a járdán bonyolul le, ezt a részt is ki kell szélesíteni és a sétatertentét követően összekötni a gimnázium sarkán végződő aszfalttal. Mindez bőven kerülül a túlsó oldalról felszabaduló könnyűből. Ha a fővárosi Erzsébet-terent levő sétatert megcsufolták a rajta át lerakott kövezettel — a miénk sem fogja azt zokon venni. Ezen rendezéssel megszüntethető lenne az az állapot is, ami a tűzoltó-szertár előtt minden esőzés s főleg a hóolvadáskor lehetetlenkedik. — Érdekelte részről arra is figyelmeltetett továbbá, hogy a város r. kath. elemi iskolájának a Szegényház mellett a Posta-épülethez kellene azt a néhány méteres aszfaltfektetést kiszorgalmazni. Apró gyermekek érdekéről is szó van itt, de figyelembe főleg az veendő, hogy a tavaszi rohamos hóolvadások idején, mikor a S morutcai közepi vízlevezető csatorna megtelik a hóvízzel, akkor a Malom felől a Posta-épület csakis ezen a vonalon volna megközelíthető, ha t. i. az említett rövid aszfaltszakasz ki volna építve. Az ezen iskolánkban folyó esti tanítások csak megerősítik az úrbő említett kívánság jogosultságát. — Mindezeket az illetékes fórumoknak szives megfontolásra ajánljuk most, mikor arra az időt, illetve alkalmat legjobbnak véljük.

Játékszenvedély.

Ha társadalmunkat figyelmes szemmel nézzük, igen sok apró-nagyobb szépséghibát észlelhetünk rajta, melyek egyszerű közmetikus beavatkozással nem gyógyíthatók. Sok félszegség, még több veszőletet verbeli káros tulajdonság jellemzi ezt mi keletről elszármazott s nyugatba oltott nemzetünket.

Vermersékieivel járó s káros befolyásu tulajdonsága azonban, mely nem egy katasztrófahez vezetett, az a mérhetetlen játékszenvedély, melyel mindannak, mivel a hirtelen vagyonszerzés összekötésében áll, hódol.

A kártya, a sorsjegyjáték stb., stb. sehol oly sok és szenvedélyes hívót nem talál, mint a mi országunkban társadalmi életünk s gazdasági tovább fejlődésünk legnagyobb kárára.

Ha a külföldi játéklubbokat szemügyre vesszük s azok idegen torgalmi statisztikáját

vizsgáljuk, úgy arra az elszomorító tényre jutunk, hogy a nemzetek nagy vándorlásában a magyar az, mely aránylag a legnagyobb quotával képviseltet, szülőitét a pokolbéli tanyákon. A magyar, a gavallér faj az, mely e külföldi játéklangok milliói és milliói hasznát elősegíti s ez a nemzet az, mely keserves filléréivel járul e hatalmas intézmények erősítéséhez.

S nincs erő, nincs hatalom, mely e szegényteljes gyöngöségünk erejét vehetné. Beleásta magát egész társadalmunkba, kivéhetetlenül, kiirhatatlanul. A legalsóbb néposztálytól a legmagasabb körökig dul ez átkos szenvedély s a kis koszmákban épűgű dühög, mint a fényes klubbok s kaszinókban nincs különbség, mindnyájan egyformán s szegényteljesen nyögünk átkos természetűnk e fattyuhajtása alatt.

Sajnos az intéző körök és a rendőrség is szemet hunynak a játékszenvedély dühögű s fölté káros pusztítási felett, mert hiszen barátai, sőt legtöbbször jó maguk is benn vannak azon kaszinókban, klubbokban és egyéb kompániákban, melyekben a legtöbb áldozatot szedi a kórság.

A modern kulturáramokban börtönbüntetéssel sújtják a hazárdjátékok tűzöt. Nálunk bizony kegyelmes és enyhe fézzel büntet az idevágó törvény, mert a legrosszabb esetben, ha valakit tiltott játékon fogtak s akkor is nyilvános helyen, cupán kihágást állapítanak meg, melyet szerény pénzen válthat meg a tettenért. Ausztriában szüntelen kihágásnak tekintik, de ott a külföldi honosokat ily vétségben marasztalva ki is utasítják. E kiutasítás már nem egy előkelő magánunknak jutott osztályrészül.

De a gyepen, a banküzletekben s a kaszinókban nálunk büntetlenül áldozhat mindenki káros játékszenvedélyének. Noha a sajtó és löversenyjáték ezer s ezer elbukott áldozataról rikító statisztikát vezet s a kaszinókban kiütőköző, kiszivárgó rettenetes tragédiák nyomán megindul a nagy nyilvánosság előtt a baj megelőzését követelő preventív intézkedések hangoztatása, mégis, mihelyt a kedélyek kissé lecsillapodtak, a játék kezdődik elől és senkinek sem jut az eszébe, hogy gátat vessen ez öldölő szenvedély rohanásának.

Magá az állam is előmozdítja e betegségünknek, hiszen minden lehető és lehetetlen alkalmakkor, sorsjegy kibocsátásokat engedélyez s fővédnöksége alatt áll az osztályorsjáték, mely már a legalsóbb néprétegbe is épűgű belevette magát, mint annak idején a lottójáték, melynek megszűn-

A sziklás hegyek alján, tenger partján, vasuti vonatok szaladgálnak, elbujnak a kötömegek mögé s alá, majd meg előtűnnek. A távolságból nézve, összeszűgörodva a vonatok aranya szemünkben, mintha hegyi óriások gyermekeinek játékszerrei volnának.

Szep hegyalakulások, a völgyekben sárga avarra égett helyek. Világítótornyok a vízben előugró sziklákon, vízbe zuhanó kötömegek. Egy ronccsa vált vitorlásnak az előlő része áll ki a vízből, igen alkalmas emlékeztető nemcsak arra, hogy mérhetetlen kincsek veszttek el a tengerben, hanem az amerikai utunk elején arra is, hogy az emberi életnek milyen gyorsan következhetik be a mulandósága. Veszély nem fenyeget e pillanatban. A parti gőzhajózás élénk.

A tengeri rablók által alapított, a keresztes háborúk idejében gyors virágzásnak indult Messina város, érseki székhely most, egyetemen. Ebben a szorosban, a csizmaforma Italia lábujjhegyénél csoportt egykor össze és egymásra a római és pún hatalom. Scylla és Charibdis, az ókori világ e két félelmetes szirtfoka se rémíti már a hajósokat. Lefokozták a tengeri szörnyek nagyságát és veszélyességét. Századok folyama zúdult rájuk, tördeit. A mellettük lévő sarlóalaku, északról és délről jövő áramlatok

találkozásától forgatgós öblöt is könnyen elkerülük már a hajósok. A nagy idők során sok megváltozik, elkopik. A vízjárművek pedig Odysseus árbocok, vitorlás, evezős bárkjáitól mennyire tökéletesedtek, legjobban látjuk ime hajónk, a Pannónia képeről. Az aranyozott magas quadrigák helyett pedig ott a parton szalonkocsik.

A Lipari-szigetek csoportja észak felé van, de a mi tekintetünk, messzelátónk nyugaton a festői Palermót keresi. Két napi és hat órai hajózás után elérjük. Szárnyaló sirál, ok kisernek utunkban.

A római hírnévek az emlékeivel telt Szicília-sziget ahhoz a szép világhoz tartozik, mely Homér óta megbűvöli a sziveket. Volt módunk derűt szép időben, a kellemes nyári estén a város regényes fekvésében, narancs-ligeteiben gyönyörködni. Az aranyalmát termő kertek lehettek a hesperidák, az éj nimfáinak lakhelyei. Házozlopokat látok, melyekre acanthusok kusznak fel, tükétklen rózsák. Horgonyt vetve, huszonnégy órán túl tartott hajónk megállapodása Palermó előtt. A kikötőben egyéb óceánjárók között örömmel pillantottam meg a „Kolozs-vár“t. A füst gyöngén száll a kúrtjéből. Más hajóknak itt van a tanyájuk, ahol elpihennek. Mély szavu kúrtók szólnak. Két evezőstől hajtott számos bérconak rajzolta

körül a hajónkat. A hullámfodrok csacogtak, csobogtak.

Ki-becsón-kázás. Érdekes esti séta a pálmásoros és oszlopcsoportozatos vizparton, a Foro Italicón, vagyis Marinán. Megfigyelem a parton, a tengeri utazóknak ismeretes, ringó lépteit. Hallgatom a derűt kedélyű nép hangos nevetésre fakadását. Nappal a nap fényében, este, mikor bibort ölt fel, éjjel fényes kilvilágítás mellett, mikor a teli hold szétveti az ezüstös világát, sok érdekset, szépet látok. Angol kendős-kalappal, nem hiányzik. A nyakvédő lebernyeg, szellő mozgatja. Vasárnap volt.

A hajó fedélzetéről nagyon szépnek látjuk az enyhe éghajlatu Palermót. La Felice a neve. Boldog Palermó. A kivándorlók, kiket felszed hajónk, meghazudolni látszanak a régebbi időből való mondást. A koldus is, kinek nem főznek semmiféle házbán, udvarban, s aki a kőparton az Uristenre bizza az alamizna megfizetését.

A város háttérében 610 méter magassággal a pupos Peligrino, Zarándok-hegy, mely vihártól védi az alatta hosszukas négy-szögben épült várost, évenként sok zarándokot vonz ide turisták képében.

Folyt. köv.

tetését mindnyájan, kik a nemzet jövődjével csak kissé is törődünk, őszinte örömmel fogadtuk.

S pusztit a játék. Ma itt, holnap ott halljuk a gyászos a yagi romlások hírét.

A társadalom ennek a bajnak a megszüntetésére gyöngye. Elsősorban ott, ahol a törvény módot nyújt rá, a hatóságok kell hogy üldözzék a játékos és azt, aki annak gyakorlására segédkezet nyújt, másrészt az államhatalom szigorú intézkedése szükséges, hogy mihamarabb végét szakassza romlásunk e végzetes miazmájának.

Külömfélék.

— **Kohl Medárd dr. püspök** fogadtatása a lévai állomáson holnap este 7 órakor lesz. Az állomás és környéke az alkalomból acetelin-reflektorokkal lesz kivilágítva. A város részéről **Bódogh** Lajos polgármester, a papság részéről a lévai esperesi kerület esperese, **Báthy Gyula**, üdvözi a püspököt. A polgárság fáklyamenettel ad kifejezését a nemeslelkű főpap iránt érzett hódoló tiszteletének. Az üdvözlés menet szónoka **Kmoskó Béla** dr. ügyvéd lesz. Az üdvözlődal 50 tagból álló férfiak énekléséig hangban. Küldötségek tisztelgését a püspök ez alkalommal nem fogadhat. Kedden Garamszőlősen, szerdán Garamújfalun bémál, csütörtökön városunk bémálándóival lesz elfoglalva. Így hát fizikai ideje sem volna rá, meg aztán harmadizban vendége már városunknak, ismételtén meggyőződött már Léva város polgárságának lojalításáról.

— **Közügyülés.** Barsvármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 30-án délelőtt 10 órakor Aranyosmaróton a székház nagytermében évnegyedes rendes közgyűlést tart.

— **A bémálás alkalmából** szükséges tudnivalókat külföldi nyomtatványban kapják meg az érdekeltek. Itt csak a legszükségesebbeket ismertetjük. **Kohl Medárd dr. püspök** ur Ö méltósága 27-én (hétfőn) este 7 órakor érkezik a lévai állomásra, ahol a rendező bizottság fogadja és fogadtatás után egyenesen a templomhoz hajtat, melynek kapujában a papság fogadj. A templomban áldás lesz. Utána Ö méltósága tiszteletére fáklyamenetet és szerenádót adunk. Csütörtökön, 30-án, reggel 9—10 óráig a püspök ur Ö méltósága csendes szentmisét és prédikációt tart. Tíz órakor kezdődik a bémálás, melyhez a bémálándók 3 csoportba mennek. Az I. csoport tíz órakor, a II. csoport 3/4 11-kor, a III. csoport 1/2 12-kor. Az I. csoportban lesznek beosztva az elemi leányiskola, gazd. ism. leányiskola, polgári leányiskola növendékei és a vámosladányi és szemléri plebánia hívei, utóbbiak azért is, hogy még jókor hazamehessenek. A II. csoportba lesznek beosztva az elemi fiúiskola, gazd. ism. fiúiskola, gyakorlóiskola, iparos- és kereskedő tanonciskola, főgimnázium és tanítóképző növendékei. A III. csoportba lesznek beosztva a nem iskolás bémálándók. Minden cédulára a csoportok száma rá lesz jegyezve színes íróval.

— **Már épül a képezde** Legalább minden arra mutat, Hordjak a teglát, építik a munkafelügyelő lakását, elkotyavetyélik a szállótermést sat. sat. Mint mondják, akkora erővel kezdik meg az építést, hogy még ebben az évben tető alá hozzák. Ezt már még sem hisszük el; de hogy végre talán mégis megkezdik az építést, azt kezdjük magunkba be-beszélni.

— **Gazdasági munkásházak.** A pénzügyi szakosztály sok tudással és nemes ambícióval tárgyalta csütörtökön a munkásházak ügyét. Egyhangú lekesedéssel ajánlja az október 1-én megtartandó városi közgyűlésnek elfogadásra a következő tervszöveget. A **Hegyalja** végén levő gazdasági kert területén építsen a város 30 munkásházat. A munkásházak 100 □ ölnyi telken épülnek, állnak pedig egy tágas szobából, konyhából és kamrából. A telepen két közkút lesz. Az utca ki lesz kövezve és rendez villámámpakkal megvilágítva. Egy-egy munkásház — még a kerítést is beleértve — 2500 K-ba kerül. Ezt az összeget törlesztéses kölcsönrel fedezik a munkások és az állam

együtt. Ötven évig fizet a munkás évenként 87 K 75 ft, az állam pedig 50 K-t. Ha valaki előbb képes kifizetni, bármikor kifizetheti az egész vételért. Hiszünk, hogy a városi közgyűlés egyhangulag fogadja el a pénzügyi szakosztály indítványát. Hiszen semmijébe sem kerül a városnak ez a nagyméretű szociális alkotás. A L. H. egyik munkatársa úgy tudja, hogy a munkásházak költségeinek 20% a városnak kell viselnie és mégis hatalmasan sürgöti a munkásházak létesítését. Ki kell jelentünk, hogy **Egon** állítása téves. A város semmivel sem járul a munkásházak költségeihez, sőt a terv szerint a munkások fedezik még az utcakövezés és világítás költségeit is. S így is **nyolcvanhét K-ért** kap a munkás magános, egészséges, tágas lakást, s e csekély összeggel a vételért is lefizeti.

— **Kinevezés.** Dr. **Lakner Zoltán** igazgató főorvos a vallás- és közoktatásügyi miniszter a lévai kath. főgimnázium és állami tanítóképző egészségügyi tanárává kinevezte.

— **A beiratások eredménye** Az 1909/10. iskolai évre beiratkozott Léva város iskoláiba:

1. a kath. főgimnáziumba	337 tanuló
2. az állami tanítóképzőbe	99 "
3. a kath. polg. leányisk.	206 "
4. a keresk. tanonciskolába	32 "
5. ism. iskolába a) leány	150 "
" " " b) fiú	57 "
7. a r. kath. el. isk. a) leány	337 "
" " " b) fiú	297 "
8. az izr. elemi iskolába	173 "
9. a ref. " " "	111 "
10. az ev. " " "	21 "
11. a gyakorló iskolába	54 "
12. az ovodába	216 "

Összesen beiratkozott: 2233 tanuló.

— **Kántortanító választás.** **Zachar** Ignác nyugdíjosa vonulással a szőlősi kántortanítói állás megüresedett. A választás a múlt héten folyt le. Több pályázó közül **Orgonás Antal** nyerte el a kántortanítói állást.

— **Telefonhálózatunkat** illetőleg Barsvármegye alapánja a következő közérdekű értesítést küldte Léva város polgármesteréhez: „Sziveskedjék az érdekeltek közölni, hogy a kereskedelemügyi miniszter úr a lévai kereskedelmi csarnoknak, továbbá **Faragó Sámuel** és társainak azon kérélmét, hogy a lévai törvényhatósági távbeszélő hálózatot már a folyó évben átminősítse városi hálózattá, költségfedezet hányában sajnálatára nem teljesítheti. — A miniszter ur Lévának Budapesttel a jelenleginél közvetlenebb összeköttetése érdekében terve vette Lévat Esztergommal külön vezetékkel összekötő s gondoskodási tárgyat képezi, hogy ezen részéről is indokoltnak tartott kiánság mielőbb megva ósitható legyen. — Ezen összeköttetés megépítése esetén a lévai hálózat rohamosabb fejlődése várható s ezért terve vette a miniszter ur azt is, hogy ezen összekötő vezeték megépítésével egyidejűleg a lévai törvényhatósági hálózat az annak idején megállapítandó feltételek mellett városi hálózattá átminősítessék.”

— **A M. Á. V. téli menetrendje.** A magyar királyi államvasutak vonalain folyó évi október hó 1-én a téli menetrend lép életbe, mely a jelenleg érvényben levő nyári menetrenddel szemben a következő, minket érdeköl, lényegesebb változásokat tartalmazza: **A Budapest nyugati p. u. mar-cheggi vonalon,** a Budapestről este 6 óra 50 perckor induló zsolnai gyorsvonathoz csatlakozólag Galántától **Marcheggi** forgalomban levő esti gyorsvonat csak **Poszonyig** fog közlekedni. A nyári évad tartamára forgalomba helyezett hejvi vonatok közül az alábbi vonatok **szüntettetnek meg** és pedig: **Budapest-Érsekújvár** között a Budapestről reggel 5 óra 45 perckor induló vonat **Parkány-Nánától Érsekújvárig,** az Érsekújvárról éjjel 11 óra 35 perckor Budapestre érkező vonat pedig **egészen**. — **Budapest-Párkány-Nána között** a Budapestre délelőtt 8 óra 45 perckor induló vonat olyképen, hogy az utóbbi vonat október és április hónapokban **Budapesttől Váciig,** november hó 1-től **Bezárólag március hó 31-ig pedig Budapesttől Dunakeszi-Alagig** közle-

kedni fog. A **Párkány-Nána** felől reggel 8 óra 10 perckor Budapestre érkező vonat **Rákospalota-Ujpesten rendszeren** megállítatik.

— **Kanonokok a törvényhatóságban.** A közigazgatási bíróságuk egyik legutóbbi elvi jelentőségű döntése alapján a káptalanok által fizetett adó, ha a káptalanok jövedelme a kanonokok között felosztatik, az illető kanonokok virilisi adóalapjaként számíttatik. Ezen az alapon most az esztergomi főkáptalan összes tagjai mint virilisták bekerülnek a törvényhatósági bizottságba. Mivel pedig 22 kanonoknak majdnem mindegyike fizet 1000 korona adót a káptalani részesel és magánbirtok után együtt, sőt ez kétszeresen fog számítani s így a huszonkét kb. 2000 korona adót fizető virilisi miatt ki fog esni a névsorból 22 tag. Természetes, hogy így az adócenzus is magasra fog szökni s így 700—800 korona adóval nem lehet a törvényhatóság asztalánál ülni. A magyar kath. egyház főpapjainak a törvényhatóságba való bevonása kétségkívül nagy horderejű lesz.

— **Áthelyezés.** **Spalik János**t, nem-csényi káptalan, püspöke **Nyitraudvarnokra** helyezte át.

— **Virilistáink.** Léva a legtöbb adófizetők az 1909. évi adó-felkötévy alapján: **Friedmann Samu** 1411 kor., özv. **József** **Károlyné** 1262 kor., **Vajda János** 1165 kor., **Engel József** 1100 kor., **Lévai Tásarák** **pénztár** 1018 kor., **Weisz Mór** 986 kor., **Bölcsák László** 977 kor. ksz., **Bakó Ferenc** 849 kor., **M. Dvcsky Sándor** 828 kor. ksz., **Dr. Karafiáth Márton** 897 kor. ksz., **Horn Berthold** 767 kor., **Klain Ödön** 761 kor., **Feja Kálmán** 738 kor. ksz., **Dr. Kmoskó Béla** 700 kor. ksz., **Leidenfrost** **Tivadár** 686 kor. ksz., **Báthy László** 681 kor. ksz., **Nyitray Ferenc** 673 kor., **Holló Sándor** 666 kor. ksz., **Faragó Samu** 624 kor. ksz., **Levatic Gusztáv** 622 kor. ksz., **Dr. Frommer Ignác** 614 kor. ksz., **Grotte** **Vimos** 606 kor., **Markly János** 597 kor. ksz., **Weisz Benő** 562 kor. ksz., **Frommer Mór** 559 kor., **Reiman Ignác** 556 kor., özv. **Boleman Edens** 536 kor., **Weisz Salamon** 535 kor., **Duxesz Lipót** 532 kor., **Lévai Takaró** és **Hatellintézet** 531 kor., özv. **Boleman József** 518 kor., **Hubert Vilmos** 518 kor. ksz., **Dr. Gellényi Miksa** 479 kor. ksz., **Boros Gyula** 476 kor. ksz., **Svarba József** 468 kor. ksz., **Missák Zsigmond** 467 kor., **Dr. Kersék János** 463 kor., ksz. özv. **Mészáros József** 453 kor., **Berger Adolf** 442 kor., **Lövy Lipót** 440 kor. **Pottagó**: **Amstetter Imre** 438 kor., **Dr. Prizner Gyula** 435 kor. ksz., **Dr. Szilárd Samu** 422 kor. ksz., **Csontó István** **Töre** 418 kor., **Buday Mate** 411 kor., **Máry József** 402 kor., **Lang Bernát** 395 kor., **Szauer Izidor** 395 kor., **Vojnarovszky Gyula** 383 kor., **Vilcsék Salamon** 382 korona.

— **Hivatásos rabló** címen foglalkozott **lapusk Puskár József**tal, aki többek között az alsószecsei fogvászati szövetkezetet is feltörtte és azo rajta is vesztett. Elfogatásáról a következő érdekes értesítést küldték be lapunknak:

„Folyó évi szeptember hó 16-án hajnalban az alsószecsei fogvászati és értekesítő szövetkezet bolt-helyiségébe **Puskár József** betörő behatolt s onnan pénzt, pálinkát, dohányt, szivart és egy 70 f jelzéssel ellátott viágossárga nadrágszíjat ellopott. En, mint a szövetkezet könyvelője, a betörés tudomásávétele után átmentem az alsóváradi állomásra megkérdezni, vajjon utazott-e innen valaki **Párkány-Nána** felé a hajnali vonatra? Az állomáson ezt a feleletet kaptam: nem! Ezen kijelentés után — mivel a 9 1/4 órai vonat már jött — kértém jegyet a nagysallói állomásra. Amut a vonatra felszálltam, első dolgom volt, hogy a kalauzsal megbeszéljem a dolgot arra vonatkozólag, hogyha a rabló esetleg ezen vonatra fog felszállni Nagysallóba vagy Zsolni-ra, miről lehet őt megismerni s esetleg letartóztatni. En a nagysallói állomáson a vonatról leszálltam s vizsgálgattam vajjon nem száll-e fel a rabló a vonatra. Miután a vonat indulófelében van, akkor hátulról jön a rabló s a már mozgó, a legutolsó kocsi felkapaszkodott s jegy nélkül felszállt. En is fel akartam ugrani a vonatra, de — mivel a vonat már ment — nem mertem. Góra János kalauz azonban ép abban a kocsiában kezdte a jegyvizsgálatot, amelyben a rabló egyedül volt. Kalauz kérte tőle a jegyet s a rabló nyajasan, mosolygva jelentette, hogy: „nincs”, s jegyet kert Csátig és kész volt az azonnali letétele. Ekkor a kalauz észrevette, hogy nagyon sok apró pénz, különösen 10 filleres van nála s körös-körül a ruhájai alatt ki van tömve. A kalauz mindjárt tszabán volt azzal, hogy ez a rabló. Sietett is a vonatszemélyzeével értekezni és pedig **Szumrák Ferenc** vonatvezető és **Gisinger**

Miklós fékezéssel afelől, vajjon miféle uton-módon lehetne a rablót elfogni, esetleg csendőrök által elfogatni. A vonatszemélyzet elhatározta nyomban, hogy ha Zselizen csendőrség nem lesz, akkor Csátán a rablót lefogják és megkötözik. Azonban erre sosem került, mivel a zselizi állomás, az ellenkező irányban induló vonatból, — a vonatszemélyzet tudakozódása folytán, — csendőrmester jelentkezett a figyelmébe ajánlotta a gyanus utast. Császár Lajos csendőrmester leszállt a vonatról s felszállt arra a vonatra, amelyen a rablót voitt s igazolásra hivta fel a gyanus utast. Ez igazolni magát nem tudván, a csendőrmester megmozdván s mindjárt kiült, hogy ő a rabló, mert a sárka nadrágszárj azonnal előkérült, aztán az ellopott pénz is s nyomban lerántóztatta s a vonatszemélyzet segítségével a Léva fele induló vonatra hurcolta.

— **Tanuló leányok** feivételnek Nyitrai és Tereza könyvnyomdájában Léván.

— **Hány lovat szabad befogni.** A w. kir. kereskedelemügyi miniszter egy konkrét esetből kifolyólag kimondotta, hogy a kocsi után a saraglyához csak két állat (ló, vagy szarvasmarha) köthető, A kocsi elé egymás mellett sorban, legföllebb 4 állatot szabad befogni, hogy az útnak ne nagy szélességét foglalják el és így mások is közlekedhessenek. A kocsi elejére, egymás előtt kettőssel és egyesével hat lovat, vagy más igavonó állatot akárhányat befoghat valaki.

— **A kőfaragók esti tanfolyama** a budapesti m. kir. állami felső építő-iskolájában (Budapest, VII. ker., Tűzköly-ut 74. sz.) november 1-én nyílik meg. A tanfolyam célja a kőfaragó segédeknek és mestereknek a kőfaragó iparban való szakszerű kiképzése. A tanfolyam két teli feleire terjed s évenként november elejétől március végéig tart, a tanítás hetenként 5 napon este 6 óratól 8 óráig történik. **Beiratkozni személyesen vagy postán október 20-tól 29-ig lehet.** A beiratkozáshoz szükséges: erkölcsi bizonyítvány s munkakönyv vagy munkabizonyítvány. A beirattási díj főként 1 korona, a tandíj 10 korona.

Hivatalos közlemény.

5746/1909 szám.

Hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy az 1909. V. t. cikk 1. §-ának 1. pontja alapján Léva város határában beállott művelési ág változások minősítése illetve osztályokba helyezése f. évi szeptember hó 25-en délelőtt 8 órakor fogja kezdetet venni.

Miről az érdekeltektől földbirtokosok ezuton értesítettek.

Léva, 1909. évi szeptember 20-án.

Bódogh Lajos polgármester.

6043/1909 szám.

Hirdetmény.

A küszöbön levő szüreti idény alkalmából figyelmeztetem a bortermelő közönséget, hogy az 1908. évi XLVII. t. cikk 32. §-a értelmében a törkölybor (csinger vagy löre) készítése a törvény 30. és 31. §-ában foglalt korlátok között és csak saját termésű szőlő törkölyéből, kizárólag a házi fogyasztás céljaira csakis azoknak engedtetik meg, akiknek 4 kataszter holdnál kisebb szőlőjük van.

Ha azonban az ilyen szőlőbirtokosok bor, must, szőlőcetre vagy borseprő adásvételével, vagy borméréssel illetve kismértékben való elárusításai foglalkoznak, törkölybort készíteniök nem szabad.

A törkölybor forgalomba hozatala tilos. A bortörvény 33. §-a szerint az a bortermelő, aki törkölybort akar készíteni, köteles ezen szándékát legalább 48 órával előbb a polgármesteri hivatalban bejelenteni, ahol az erre vonatkozó úrlapok díjtalanul beszerezhetők.

A törkölybor a valódi boroktól elkülönítve tartandó és azon edények, melyekben bortörköly van, „bortörköly” felirással feltűnően megjelölendő.

Mindzesaról azon megjegyzéssel értesitem az érdekeltektől közönséget, hogy a törvény fenti rendelkezéseinek be nem tartása 10 koronától 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, 3 naptól 15 napig terjedhető elzárással büntetendő.

Léva, 1909. évi szeptember hó 24.-én.

Bódogh Lajos, polgármester.

5949/1909 szám.

Hirdetmény.

A községi választók névjegyzékének összeírása tárgyában f. hó 2.-án kelet 5493 számú hirdetményemben foglaltakra hivatkozva újból figyelmeztetem Léva város községi választó közönségét, hogy az összeírás küldöttség által f. hó 20.-án betűrendben összeállított községi választó névjegyzékeket az érdekeltek a városi tanács iktató hivatalában a hivatalos órák alatt a mai naptól kezdve megtekinthetik, s amennyiben az egyesek a fővételek, vagy kihagyások ellen felszólalásokat kívánnak érvényesíteni, azokat legkésőbb f. évi október hó 15-ig az összeíró választmánynál írásban tartoznak előterjesztetni.

Léva, 1909. évi szeptember hó 21.-én.

Bódogh Lajos, polgármester.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1909. évi szept. hó 19-től 1909. évi szeptember 26-ig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Tóth Gyula Pásztor Zs.	leány	Ilona
Veres Lajos Juhász Róza	leány	Róza
Faragó János Kuklis Róza	fiu	János
Bálint Mária	fiu	Imre
Kovácsik Márk Dosztál J.	leány	Jolán
Boros József Rózsás Anna	fiu	István
Rakovszky M. Kucsera E.	leány	Erzsébet
Losserth József Kulcsár M.	leány	Mária

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Boros István	4 nap	Vel. szül. gyan.
G. János Jakabné Kruzic Mária	65 éves	Agg. véghimerül.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető ; Kónya József rendőrkapitány

Buza w.-mészeanként 26 kor. 20 fill. -- 26 kor. 40 Kétszeres 24 kor. 40 fill. 24 kor. 80 fill. — Rozs 18 kor. 20 fill. 18 kor. 60 fill. — Árpa 14 kor. 80 fill. 14 kor. 20 fill. Zab 18 kor. 40 fill. 18 kor. — fill. — Kukorica 16 kor. — fill. 12 kor. — fill. — Lencse 23 kor. 40 fill. 23 kor. — fill. — Bab 16 kor. — fill. 16 kor. 60 fill. — Kéles 18 kor. — fill. 19 kor. — fill.

Vetőmagvak 100 kilónként : Vörös lóhere természetű aránkamentes 135—140 Vörös lóhere, kis aránkás 105—110 Vörös lóhere, nagy aránkás 105—110 Luczerna természetű aránkamentes 175—180 Luczerna, világos szemű aránkás 140—144 Luczerna, barnás szemű 115—120 Biborhere 42—44 Baltaczin 32—34 Muharmag 20—22

Nyilttér*)

Geplakatos inasok felvételnek Knapp Zsigmond geplakatosai Léva, Bathy-utca Ureit fele hazban.

Eladó kályhák. Meidinger-féle Két jó karban levő kályha eladó. Megtekinthető Berekalján, Nyitrai János tanítónál.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR
Egybe, oldó háziészter mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az illő életmód egyéb következményeiben szenvednek.
Egy eredeti doboz ára 2 korona.
Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítenyit.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ
Fájdalom csillapító és erősítő **bedörzsölés,** elismert, régi jóhírnévű háziészter szaggatás és hűléstől származó mindenemű betegségek ellen.
Eredeti üveg ára 2 kor. 2 Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.
Főszétküldési hely MOLL A. gyógyszerész.
Cs. kir. udv. szülött, Bics, I. Tuchauban 9.

Casino szolgálja A lévai kaszinóban 1909. évi október 15-étől esetleg november 1-étől egy szolgai állás töltendő be. Az évi fizetés 600 kor. és 40 kor. új évi váltáság. A lakás, fűtés, világítás természetben, továbbá mivel étkezést is köteles fenntartani, az étkezés és ital-méréssel összekötött mellékjárulékok.
Akk ezen állást einyerni óhajtnak, alulirotnál jelentkezzenek.

Ordódy Endre casino-igazgató.

Szálloda és vendéglő bármikor bérbeadó, vagy eladó **Hodrusbányán** (Solmezbánya mellett) az ismert és kedvelt nyaraló helyen, közel Vihnye és Szklenő fürdőkhöz.

Úgy a szálloda mint a vendéglő egész éven át igen látogatott. A szálloda és vendéglő épületében bármily kereskedés és massáros ipar is üzbstő.

Bővebb felvilágosítással szolgál **Novák József,** arauyműves és ékszerész Solmezbányán.

Császárfürdő Budapestben. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénos hévvízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kenyelmes iszap-, medence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használhatnak az összes reumatikus, és idegbántalmaknál. Uszodák, hőlég-, szensavas- és vllamosvíz-fürdők. Ivó- és belelegzési-kúra. Prospektust ingyen és bérmentve küld **Az Igazgatóság.**

Tüzifa hasáb és aprítva, porosz köszén és pirszén-rendeléseket elfogad és házhoz szállit

Braun József és fia.
Iroda: Honvéd-utca Wertheimer-ház.

Zongora tanítás. özv. Tomaszek Sándorné Budapesti Zeneakadémia volt növendéke, magy. kir. Zeneakadémia médszertana szerint, zongora oktatásra elvállal kezdő és haladó növendékek. — Léván, Koháry-út 4. szám. özv. Tomaszek Sándorné.

Fodrásznő
1909. évi szeptember hó 1-től elfogad házhoz eljáró fésülést. A helybeli n. é. uri hölgyközönség nagybecstű pártfogását és megkeresését kéri levelezőlapon az alanti címre **Szanyó Mária** fodrásznő Léván Kálnai-u. 23.

Kiadó esetleg eladó azonnal a Mángorló utcában egy sarok ház megfelelő lakásokkal egy üzlethelyiséggel és két jó karban levő pék kemencével. Bővebbet **Ertler Henrik** fűszerkereskedőnél Szepesi és Zúgó utca sarkán.

Saját termésből kis üstön főzött
kítűnő minőségben

Seprő és törköly-pálinka

Hektoliterenként 140 koronáért
Literenként 160 fillérért

Sárga baraczk-pálinka

Literenként 5 koronáért.

Kapható Leván

HOLLÓ SÁNDOR
pincéjében.

Alkalmi vétel!

Mélyen leszállított ár!

a

BAZÁRBAN

LÉVA, PETŐFI-UTCZA 9. SZÁM.

Alant felsorolt árak beszerzési áron
kiárúsíttatnak.

Mindennemű játékaruk.

Harisnyak,
Uzónadrágok,
Trikok,
Bőrárak
Fésűk,
Fog- haj. bajusz-
és ruhakefék,

Kötények,
Keztyűk,
Gallérok,
Kezezők,
Nyakkendők,
Legyezők
Szappanok

Bérmálás.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy bérmáláshoz alkalmas **ajándék tárgyak**, úgymint arany, ezüst és nickel órák, továbbá arany és ezüst láncok, függők, gyűrűk, nyakláncok, függelékek, amoltek és mindennemű ékszertárgyak a legnagyobb választékban, mélyen leszállított áron kaphatók.

Ajándék-tárgyak már 1 K.-tól feljebb.

Steiner Sándor,
óras és ékszerész
Leván Főter.

Tölgyfa-eladási hirdetmény.

A beszercebányai püspökség tulajdonát képező erdőben kihasználandó tölgyfa zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli versenytárgyalás útján a következő csoportokban fog a tövön eladatni, m. p.:

1. A garamszentkeresztli uradalomhoz tartozó és vetővágás útján kihasználandó „C1” üzemosztály I. vágásson 17. tag 37. osztágában 21.7 kat. holdon 995 darab, valamint a „C2” üzemosztály I. vágásson 27 tag 8. és 9. osztágában 11.0 kat. holdon 202 darab és a 29. tag 20 osztágában 11.0 kat. holdon 34 darab, mindössze tehát 1231 darab tölgyfa.

Kikiáltási ár 5250 kor., bánatpénz 530 korona.

2. A garamszőlősi uradalomhoz tartozó „A” üzemosztály II. vágásson, 22. tag, 24. osztágában 20.0 kat. holdon vetővágás útján kihasználandó 3014 darab tölgyfa.

Kikiáltási ár 8100 korona, bánatpénz 810 korona.

3. A garamszőlősi uradalomhoz tartozó „C” üzemosztály I. vágásson 4. tagban a 17. osztágban mintegy 30 kat. holdon vetővágás útján kihasználandó 1699. darab és a 16. osztágban mintegy 40.0 kat. holdon vetővágás útján kihasználandó 2334 darab, mindössze 4033 darab tölgyfa.

Kikiáltási ár 12400 korona, bánatpénz 1240 kor.

4. A garamszőlősi uradalomhoz tartozó „C” üzemosztály II. vágásson 14. tag 6. osztágban 7.5 kat. holdon vetővágás útján kihasználandó 473 darab és a 14. tag 8. osztágban 7.1 kat. holdon vetővágás útján kihasználandó 215 darab, valamint a 14. tag 9 és 10. tag 15 osztágokban 14.9 kat. holdon tisztázó vágás útján kihasználandó 227 darab, mindössze tehát 915 darab tölgyfa.

Kikiáltási ár 5300 korona, bánatpénz 530 korona.

A vételáron felül a vételár 4/0-ka az uradalmi személyzet nyugdíjalapjára és ugyanannyi jelölési díj címen lesz a vevő által fizetendő.

Az írásbeli ajánlat útján árverelőik tartoznak, ha több csoport iránt érdeklődnek, mindegyik csoportra külön-külön borítékba zárt ajánlatot tenni és kívül a borítékon azon csoportot megjelölni, melyre az ajánlat vonatkozik.

A megfelelő bánatpénzzel és 1 koronás bélyeggel ellátandó írásbeli ajánlatok, melyekben a megajánlott vételár számmal és szóval is kitüntetendő és melyekben az is kijelentendő, hogy az ajánlattevő az ezen eladásra vonatkozó árverési és szerződési feltételeket ismeri és elfogadja, — legkésőbbben a versenytárgyalásra kitézött óráig az alulírt uradalmi felügyelőhöz nyújthatók be, mert későbbben beérkező, valamint távirati és utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Minden szóbelileg árverelő köteles a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverési, valamint az azoknak kiegészítő részét képező szerződési feltételeket azok elfogadásának jelölésével sajátkezűleg aláírni és külön bánatpénzt letenni.

A zárt ajánlatot tevőkről feltételeztetik, hogy azok úgy az árverési, mint a szerződési feltételeket ismerik és magukat azoknak teljesen alávetik.

Az eladó püspökség fenntartja magának azt a jogot, hogy a tett vagy benyújtott ajánlatok közül elfogadásra szabadon választbassa azt, a melyet tekintet nélkül az ajánlat magasságára, saját belátása szerint a legmegfelelőbbnek talál és esetleg az összes ajánlatokat vissza is utasíthassa.

Az ajánlattevő, a kinek ajánlata elfogadtatott, köteles az illető jogügyletre vonatkozó szerződést az ajánlatának elfogadását tudató értesítés vételének napjától számítandó 8 nap alatt aláírni.

A szerződés aláírásáig az elfogadott ajánlat benyújtójára nézve ezen általános, valamint a közszemlére kitett szerződési feltételek jogervényesen is kötelezők.

Ha azon árverelő, kinek ajánlata elfogadtatott, ajánlatát megbánva visszalépne, vagy a szerződést a fentebb kitűzött határidőn belül aláírni vonakodnék, — szerződésességének jog tekintetén s mint ilyen bánatpénzt elveszti s ez esetben a püspökség jogosítva lesz a visszatarított bánatpénzt magának, mint sajátját megtartani és az ajánlat tárgyát képező vállalatot a szerződésességű ajánlattevő kizárásával megvárando új versenytárgyalás útján vagy szabad kezből is bárkinek átadni.

Ily esetben a szerződésességű ajánlattevő a netalán kedvezőtlenebb új ajánlatból a püspökségre hártható veszteségért, úgyszintén a versenytárgyalás költségeit és minden további károkért összes vagyonaival felelős; míg ellenben ha az új árverésnél vagy szabad kezből való eladás útján netán kedvezőbb ajánlat tetetnék, a különbözetre az elmozdított ajánlattevő semmiféle igényt nem tarthat.

A szerződési feltételek alólírottánál Garamszentkeresztben, valamint az urad. erdőhivatalnál Lutillán és az urad. erdőgondnokságnál Barsberenczén megtekinthetők, amely helyeken további bővebb felvágások is szereshetők.

Az árverés 1909. évi október hó 29 ik napján délelőtt 11 órakor fog Garamszentkeresztben a püspöki székházban megtartatni.

Garamszentkereszt, 1909. évi szeptember hó 21-én.

Vetzel István s. k.,
urad. felügyelő.

Kölcsönkönyvtár

ujjonnan kiegészítve kb. 8000 kötet

magyar, német és francia regény

NYITRAI ÉS TARSA

könyvkereskedésében

L É V Á N.

Előfizetés bármely nap kezdhető!!

HA NINCS SZALMA, NINCS TRÁGYA.

Ez a veszély fenyegeti a gazdaságot az idén, amely pedig nagyon megsínyli az állati trágya hiányát, mert annak különösen fizikai hatását a műtrágyák sohasem pótolják.

A szárított hizósértéstrágyával

kítűnő eredménnyel, jutányosan és biztosan pótolhatja mindenki a hiányzó istállótrágyát, ha ismertetést és ajánlatot kér a

BUDAPEST-KÖBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR

Budányi, Bohlerupf és Tarsa cégtől Budapest, IX., Öllő-dl 21. szám.

Zsák kölcsönző ad kölcsön zsákokat, úgy helyben mint vidékre, valamint új ponyvákátés zsákokat is jutányos áron elad **Ungár Adolffé, Kohári utca.**

2831/1909 tkvi. szám.

Árverési hirdményi kivonat.

A lévai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zsidó Andrásné szül. Kovács Erzsébet végrehajthatónak Szaszi József végrehajtható szenedvet elleni végrehajtható ügyében benyújtott árverési kérvénye folytán a nevezett végrehajtható javára 25 korona tőke ennek 1908 évi július hó 1. napjától járó 6% kamattal 17 korona 04 fillér eddigi per és végrehajtható az ezattal 13 korona 75 fillérben megállapított árverés kéri valamint a meg felmerülő többi költségeknek kielégítése végett az 1881. évi LX. t. c. 144. § és a Vhn. alapján a végrehajtható árverést a végrehajtható szenedv Szaszi Józsefnek a lévai kir. járásbírósa területén Málas község határában fekvő es a máási B. 4. szjtkvben A I I sor 75. hrszámu szőlőben való B. 3. 7. 11. tétel szerinti 3/8. rész illetményére 228 korona, ugyanezen tkvben A I 2 sor 87 hrszámu szőlőben való 3/8. rész illetményére 428 korona, ugyanezen tkvben A I 3 sor 86. hrszámu szőlőben való 3/8 rész illetményére 428 korona, az ottani 98. szjtkvben A I 2. 3. sor 105. 106. hrszámu szántóban való B. 6. tétel alatti 1/8. rész illetményére 251 korona és végül az ottani 108. szjtkvben A I 4 sor 6 hrszámu ingatlan és 97. 6. i. számú házban való B 4 tétel szerinti 1/8 rész tulajdoni illetményére 350 korona kikáltási árban az árverést elrendelte mégpedig a Vhn. 26. § alapján akként, hogy ezen határnapon az ingatlanok a megállapított kikáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladotni nem fognak és hogy ezen árverés által az elárverendő ingatlanokra özv. Szaszi Mihályné szül. Bocsk Anna javára bekebelezett özevgyi jog nem lesz érintve, amennyiben azonban az ingatlanok az adott elsőbbség folytán az özevgyi jogot megelőző terhek hozzávetőleges fedezésére szükséges 1600 koronáért el nem adatnau, akkor az árverés hatálytalanul válik és ezen ingatlanok az özevgyi jog fenntartása nélkül lesznek a haladéktalanul folytatandó árverésen elárverezve, de kikáltási áruk kétharmadánál alacsonyabb áron ekkor sem lesznek eladva.

Ezen nyilvános bírói árverés 1909. évi október hó 14. napján délutáni 2 órakor Málas község házánál lesz megtartva.

Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan kikáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. sz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi 3333 számú I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értekpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881 évi LX. t. c. 170 § értelmében a bánatpénz k a bíróságnal történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű olismervényt átszolgáltatni, mely kötelezettség alól csak a Vhn 21 §-ában megnevezettek vannak felmentve.

Azon árverelő ki a kikáltási árán magasabb ígérteket tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az által ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, mert ha ezen kötelezettségének eleget nem tesz, ígérte figyelmen kívül marad és a haladéktalanul folytatandó árverésen több részt nem vehet.

Kelt Léván a kir. járásbírósa miat telekkönyvi hatóságánál 1909. évi július hó 8. napján.

Hoffmann Árpád,
kir. albiro.

Bars- és Hont megyéket érdeklő vasuti új menetrend 1909. október hó 1-től.

G.-Berzence-Léva. Léva-Csata-Parkany-Nana.				Parkany-Nana-Csata-Léva. Léva-Gr.-Berzence			
Gr.-Berzence ind.	545	1230	600	Budapest . . ind.	210	1000	700 650
Jána . . .	551	1238	608	Bécs . . ind.	915	1100	440
Saskó-Váralja	*600	1249	619	Párkány-Nana ind.	418	535	850 850
Gr.-Szt.-Kereszt	607	106	641	Köhid-Gyarmath	435	552	907 907
Geletnek-Szklend	624	126	704	Kéménd . . .	450	607	922 922
Szénásfalu-Vihnye	630	134	715	Bény	502	619	934 934
Zsarnóca . . .	649	205	747	Csata	515	631	946 947
Zsarnóca-Fürész.	*654	*210	*752	Csata	538	639	1001 953
Garamrév . .	700	217	759	Oroszka . . .	546	647	1009 1003
Rudnó	710	222	820	Garam-Damásd	556	657	1019 1013
Ujbánya . . .	716	242	843	Zseliz	608	709	1032 1023
Bars-Berzence 6. órh.	726	252	853	Nagy-Salló . .	636	736	1100 1053
Gr.-Szt.-Benedek	745	313	*916	Alsó Várad . .	653	753	1117 1110
Kovácsi . . .	755	324	927	Nagy-Szece . .	*658	*758	*1122 1115
Nagy-Koszmály	804	337	943	Léva	710	810	1134 1127
Léva	819	354	1000	Léva	725	820	1210
Nagy-Szece . .	*942	*219	517	Nagy-Koszmály	749	838	1231
Alsó-Várad . .	948	425	523	Kovácsi	759	846	1241
Nagy-Salló . .	1010	447	546	Gr.-Szt.-Benedek	819	904	1102
Zeliz	1033	508	608	Bars-Berzence 6. órh.	*831	*914	*115
Garam-Damásd	1045	520	620	Ujbánya . . .	854	925	132
Oroszka	1055	530	631	Rudnó	905	930	139
Csata	1102	537	638	Garamrév . . .	917	941	151
"	1108	557	656	Zsarnóca-Fürész.	926	947	159
Bény	1121	614	709	Zsarnóca . . .	954	1000	214
Kéménd	1132	629	720	Szénásfalu-Vihnye	1012	1013	233
Köhid-Gyarmath	1145	646	733	Geletnek-Szklend	1033	1019	240
Párkány-Nána érk.	1205	705	749	Garam-Szt.-Kereszt	1108	1037	306
Budapest felé . ind.	1235	827	832	Saskó-Váralja	1118	1044	315
"	312	909	828	Jána	1129	1053	325
"	140	945	930	Gr.-Berzence .	1137	1100	333
"	530	1133	1035				
Bécs felé . . . ind.	333	1217	821				
"			1222				
"	655	620	539				

B.-Gyarmat-Parkany-Nana és vissza.				Érsekujvár-Kis-Tapolcsany és vissza.			
B.-Gyarmat . ind.	300	820	227	Érsekujvár . . ind.	440	917	440 849
Dejtár	327	844	252	*Bánkeszi 3 sz. órh.	453	930	452 *858
Ipoly Vecze . .	*343	*900	*309	N.-Surány . . .	500	938	500 905
Drégely-Palánk	359	915	323	Nagy-Surány ind.	509	950	502 915
Ipolyság . . .	418	933	342	Zsitva-Födemes	522	1004	514 927
Ipolyság . . . ind.	435	940	350	Kis-Mánya . . .	535	1014	522 *935
Visk	501	1001	412	Mánya	547	1025	529 941
Szakkallos . .	523	1019	432	*Szt. Mihályúr	551	1035	537 *949
Bél	*534	1030	445	Vajk	554	1046	546 958
Ipoly-Pásztó .	550	1043	502	Verebély . . .	573	1113	608 1078
Zalaba	607	1100	519	Zsitva-Ujfalu .	635	1126	619 1029
Csata	620	1113	532	*Botekints . .	644	1136	627 *1037
Csata	656	1118	557	Taszár	654	1146	635 1045
Párkány-Nána	735	1212	655	Aranyos-Maróth	709	1209	648 1158
				Kis-Tapolcsány	720	1221	658 1168
Vissza.				Vissza.			
Párkány-Nána ind.	900	428	545	Kis-Tapolcsány	510	838	404 833
Csata	951	520	631	Aranyos-Maróth	520	851	414 851
Csata	1012	543	650	Taszár	532	907	426 911
Zalaba	1026	557	704	*Botekints órh.	535	915	*432 *921
Ipoly-Pásztó .	1047	615	724	Zsitva-Ujfalu .	547	925	441 934
Bél	1058	*624	*734	Verebély . . .	609	951	503 1009
Szakkallos . .	1116	640	750	Vajk	610	1004	513 1026
Visk	1132	655	808	*Szt. Mihályúr	637	1014	*521 1038
Ipolyság . . .	1154	716	830	Mánya	635	1031	520 1056
Ipolyság . . . ind.	1200	720	851	Kis-Mánya . . .	640	1037	*535 1103
Drégely-Palánk	1222	739	913	Zsitva-Födemes	649	1049	544 1120
Ipoly-Vecze . .	1235*	*751	*925	Nagy-Surány . érk.	700	1104	555 1137
Dejtár	1257	809	943	"	710	1109	558 1142
B.-Gyarmat . .	120	833	1007	*Bánkeszi órh.	718	1117	*606 *1150
				Érsekujvár . . .	730	1129	618 1202

A fekete vonallal aláhúzott számok az esti 6 órától reggeli 6 óráig terjedő időt mutatják. Gy = gyorsvonat; S = személyvonat. *jelzettek feltételes megállás.

Kristálylimonádé
a citrom alatrészéből por alakban előállított készítmény a megfelelő mennyiségű cukorral együtt limonádé előállításához.

Viz hiányában
szárazon a szájba vevő kitünő szomjúság csillapító.

Utazásoknál Kirándulásoknál Sport-kedvelőknek Turistáknak
kifüadó szolgálatot tesz.

Egy 1 kgmos doboz ára 3 K. 60 f.
Egy 1/2 kgmos doboz ára 1 K. 90 f.
Egy 1/4 kgmos doboz ára 1 korona
Egy adag csomagolva, ára 6 fillér.

Az állandó limonádé fogyasztókra nézve előnyösebb ha 1/2 kg-os, 1/4 kg-os, de különösen ha 1 kg-os dobozt vesznek.

Törvényileg védve! — Ügyeljünk a védjegyre!
Kapható minden fűszerkereskedésben
Készíti **Kertész Ernő,**
gyógyszerész Szabadkán.

„Utmutató” legújabb vasuti menetrend kapható:
Nyitrai és Társa
könyv-, papir- és zeneműkereskedésében Léván.

Szőlőoltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, aki címét fudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emel'ett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elismerő-levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól.

Czím: Szücs Sándor fia, szőlőtelepe Bihardiószeg.

Figyelem! Sok értéktelen utánzatot szoktak ajánlani.

Globin
cipőtisztítószer
legszebb

Figyelem! Sok értéktelen utánzatot szoktak ajánlani.

fényt adja,
a bőrtpuhán és
egészen tartja!

Kerjünk mindenütt határozottan
GLOBINT, Fritz Schulz jun. r. t.-től.

Fényképészeti cikkek!

Kerékpár és alkatrészek!

Kern Testvérek Léva.

Ajánljuk dúsán felszerelt vas-, fűszer és csemege raktárunkat a közeledő időnyre.

Kávé

a legolcsóbb árban.

Gabona zsákok,
ponyva, gépszij,
mindennemű

gép- és technikai cikkek,
olajzsiradék,
cement, kátrány
carbolineum,

és
gazdasági felszerelések,
nickel s mindennemű zónácozott
vas edények,

Permetezők!

Dr. Aschenbrand-féle **BORDÓI POR**
kilogrammonként 76 fillér.

Motorbenzin — Dustless. — Fegyver és
lőszerekben nagy raktár. — **BORSAJTÓ.**

KÉK ÉS ZÖLD GÁLICZ,
kén, kék por, raffia hancs.
Linoleum padló lakkok,
ecsetek,

parkett mázak,
dusztlesz pormentesítő olaj,
jégszekrények,
fagylalt gépek,

Fürdő kádak,
mérlegek,
mozsdó álványok,
vas- és sárga rez ágyak,

Kénegezők!

Teljes konyha berendezés!

Varrógépek 5 évi jótálással!

Gazdasági

felszerelés eladása.

Gazdaságom haszonbérbe adása folytán összes gazdasági felszerelésemet, u. m. állatok, gazd. gépek, szekerek, ekék stb. Százdón a saját lakásomnál **I. évi október 3-án d. u. 2 óra** kor árverés útján együttesen vagy darabonként is — azonnali készpénz fizetés mellett eladni fogom.

Vasutállomás: **Ipolyszakállás vagy Visk.**

Százd (Hontmegye), 1909. szept. 20.

ANTAL JÁNOS
birtokos.

3039/1909. urb. szám.

Idézés.

Az aranyosmaróti kir. törvényszék mint urbéri bíróság közhírré teszi, hogy a vámosladányi 313/a. sz. szjtjkbven 1297 hrsz. alatt felvett Curiális közlegelőre nézve az igényjogosultak és azok közti arány megállapítása céljából 1887. évi június hó 1-én 2493 sz. kérvény folytán folyamatba tett eljárásnak az 1836. XII. és 1871. LIII. t. c. értelmében leendő folytatására tárgyalási határnapul **Vámosladány község házához 1909. évi október hó 4-én** és esetleg következő napokon délelőtt 9 óra kitűzetett, mely határnapra a kérdéses legelő területekre nézve jogot tartó összes érdekelteket azzal a figyelmeztetéssel idézi meg, hogy az eljárás további folyamán személyenkénti vagy értesítési elvárása nélkül érdekeik képviselőteről gondoskodjanak.

Aranyosmaróton, 1909. évi szeptember hó 20.-án. A kir. törvényszék mint urbéri bíróság.

Kall
elnök.

olvashatatlan név
jegyző.

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára Léván.

Piactéren — nagy kiterjedésű gépraktárom céljára — ujonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődőkönközönseget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szivesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgállok

Hazai gyártmányú gépek

u. m. **HOFHERR** és **SCHRANTZ** féle gőzcséplő készletek, **GANZ** féle motorok minden nagyságban valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Klein Sándor
óras és ékszerésznél
LÉVÁN.

Bérmaajándékok dús raktára.

Kiválóan alkalmasnak ajánlom a következő tárgyakat:

Leányok részére:		Fiúk részére:	
14 kar. arany gyűrű . . . 2 1/2	F-től felj.	14 kar. arany férfi óra	25 F-től feljebb
14 . . . kereszt . . . 1 1/2		Ezüst óra 5	
14 . . . függő . . . 1 1/2		Nikkel-óra 3	
14 . . . molltű . . . 4		Ezüst lánc 1 1/2	
14 . . . karperecz 8		14 kar. arany gyűrű 2 1/2	
14 . . . női óra 12		14 kar. arany lánc 15	
14 . . . nyakék 7		Nyakkendőtű 1 1/2	
Ezüst női óra 5		ingrómbok 2	
Ezüst óra lánc 1 1/2			
Ezüst nyakék 1 1/2			
Aranyozott karperecz . . . 4			
Ezüst olvasó 4			

Nyomatott Nyitrai és Társa gyorsajtóján Léván,